І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редакції і Адміністрації
'Svoboda', 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 75. ЦЕНТІВ 12 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го КВІТНЯ (APRIL) 1959 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 75. VOL. LXVI.

НІКСОН ВІДКРИЄ АМЕРИКАНСЬКУ ВИСТАВКУ В МОСКВІ

ЦЕ БУДЕ НЕОФІЦІЙНА ВІЗИТА ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТА І ТРИВАТИМЕ 3 АБО 4 ДНІ

Огеста, Джорджія. — Пресовий секретар Білого Дому Джеймс С. Гагерті повідомив 16-го квітня, що на просьбу президента Айзенгавера віце-президент Ричард М. Нікcон поїде в липні ц. р. до Москви, щоб там, як заявив Президент, „репрезентувати американський нарід на відкритті Американської Крайової Виставки", яке відбудеться 25-го липня. Згідно з тимчасовим пляном Ніксон має бути в Москві 3 або 4 дні. Ніксон буде першим американським віце-президентом, який відвідав СССР і найвищим американським представником, який побував у СССР від часів візити Ф. Д. Рузвелта, який побував у СССР від часів візити Ф. Д. Рузвелта який був на конференції в Ялті в 1945 році. Справу цієї візити обговорював президент Айзенгавер з державним секретарем Доллесом, діючим державним секретарем Гертером і американським амбасадором в Москві Ллевеллином Е. Томпсоном. Гагерті сказав журналістам, що важко було б назвати візиту Ніксона „офіційними" відвідинами, і тому ще не можна тепер передбачити, чи Ніксон розмовлятиме з совєтським прем'єром Нікітою С. Хрущовим. Під час побуту у ЗДА заступник совєтського прем'єра Анастас І. Мікоян запрошував Ніксона до відвідин СССР. Президент Айзенгавер заявив, що він радо погоджується на те, щоб віце президент відвідував чужі країни, але давніше не зайняв був становища до можливої візити Ніксона в СССР. Тепер Президент погодився на неї, бо „виставка є призначена на те, щоб осягнути глибше порозуміння між обома народами, і то мирне порозуміння, від якого залежить наше майбутнє". Американська виставка в Москві відбувається згідно з умовою, підписаною 29-го грудня 1958 року, про державні виставки СССР в Нюйоркському Колізеї і ЗДА в парку Сокольнікі в Москві. Ще не є відомо, чи Москва вишле на відкриття своєї виставки когось такого, що відповідав би ранґою американському віце-президентові. Дехто гадає, що висилка Ніксона до Москви — це спроба збільшити його шанси стати кандидатом на президента в 1960 році. Американська виставка має показати народам СССР ,як американський нарід живе, працює, вчиться, продукує ,консумує і бавиться. Крім того на виставці будуть наукові і дослідні відділи, а також типічний американський дім, вартости 13,000 долярів.

Президент конферував із Доллесом в справі наступника на пості державного секретаря

Огеста, Джорджія. — Президент Айзенгавер 16-го квітня телефонічно розмовляв із хворим державним секретарем Джаном Фостером Доллесом в справі наступника на пості державного секретаря. Всі загально передбачають, що Президент наменує на цей пост діючого державного секретаря Крістіяна А. Гертера, який перейшов 16-го квітня лікарські оглядини, яких вислід переслали президентові Айзенгаверові. Неофіційно твердять, що лікарі визнали Гертера здібним до виконування обов'язків державного секретаря. 16-го квітня Доллес вислав офіційного листа до Президента з просьбою про свою резиґнацію, яку Айзенгавер прийняв із „глибоким жалем" і тільки тому, що в цій ситуації „немає іншого виходу". Президент писав Доллесові, що „цілий вільний світ дивиться на Доллеса із співчуттям і подивом", бо „Доллес був твердинею нашої країни проти махінацій імперіялістичного комунізму".

Сен. Джевітс вніс законопроєкт про будову бомбосховищ

Вашингтон. — Сенатор-републіканець Джекоб К. Джевітс вніс законопроєкт про побудову бомбосховищ, в яких населення могло б хоронитися під час ворожого летунського налету. Згідно з цим законопроєктом ті міські громади, які вплатять одну третю з суми потрібної на перебудову міст, дістануть бонуси, за які зможуть собі вибудувати бомбосховища за федеральні видатки. Сенатор Джевітс вірить, що його плян збільшить на 7.5 відсотка відбудову міст, і внаслідок того і міста зможуть дістати коло 30 мільйонів долярів на побудову бомбосховищ. Сен. Джевітс стверджує, що згідно з даними Цивільної і Оборонної Мобілізації готові тепер бомбосховища можуть помістити тільки один відсоток населення ЗДА, тому конче треба розбудовувати бомбосховища, щоб недопустити до катастрофи на випадок ворожої атаки.

Уряд пропонує зменшити пенсії ветеранам

Вашингтон. — Уряд вніс законопроєкт про те, щоб визначно зменшити пенсії ветеранам, які з кожним роком збільшуються, бо щораз то більше є ветеранів, що покінчили 65-ий рік життя. Згідно з новим законопроєктом пенсії військовим ветеранам були б виплачувані відповідно до потреб ветеранів, після узглядненния прибутків ветеранів та числа їхніх родин. В 1955 році видавали на пенсії ветеранам $800,000,000, а в цьому році на цю ціль треба видати $1,135,000,000; в 1965 році — $3,400,000,000. Урядовий проєкт пропонує видатки дещо більші в першому році але пізніше державна скарбниця заощаджувала б на ветеранах більйони долярів, бо ветерани діставали б пенсії відповідно до потреб, а не всі однаково.

В АМЕРИЦІ

● **Рада Крайової Промислової Конференції** стверджує, що особа, яка в 1939 році заробляла 5,000 долярів, мусіла б тепер заробити 12,113 дол. щоб мати таку саму купівельну силу. За останні 20 років значно збільшилися податки і вкладки до соціяльного забезпечення натомість вартість доляра зменшилася внаслідок інфляції.

● **До одного з нюйоркських банків** увійшов 26-річний бандит і, погрожуючи зброєю, зажадав від касира 2,000 долярів. Касир натиснув на алярмовий ґудзик, і два детективи, які знаходилися серед клієнтів, негайно його заарештували. Бандит виправдувався тим, що „потребував грошей для хворої приятельки".

● **Губернатор Орвел Е. Фобус, Аркенсо,** заявив, що у зв'язку зі шкільною кризою в Литтл Року він діставав багато листів із погрозами, але цим не переймається і спить в урядовому мешканні без поліційної охорони.

● **Мешканці Овотонни, Міннесота,** цікавляться 10-річним фармерським хлопцем Дейвідом Сайлосон, який має „природню" здібність знаходити згублені предмети — і робить інші „чуда". До Овотонни в зв'язку з тим прибуває так багато авт, що для керування рухом поставлено окремого поліциста.

Кастро був на сніданку в діючого державного секретаря Гертера

Кубинський прем'єр д-р Фідель Кастро в розмові з діючим державним секретарем Крістіяном А. Гертером під час сніданку, що його влаштував Гертер в честь кубинського гостя у Вашинґтоні. Д-р Кастро приїхав на неофіціяльні відвідини до ЗДА і залишиться тут упродовж 11 днів.

Вашингтон. — 16-го квітня кубинський прем'єр Фідель Кастро був на другому сніданку в діючого державного секретаря Крістіяна А. Гертера. Кастро прибув до столиці ввечорі 15-го квітня і в цій країні та в Канаді має бути 11 днів і буде виголошувати промови у східніх стейтах ЗДА та в Канаді. Ціллю цих промов буде, як про це сам Кастро заявив, поліпшити відносини між Кубинською Республікою і ЗДА та Канадою. Про це говорив кубинський прем'єр у відповіді на привітання Гертера. Кастро гадає, що преса завинила в тому, що немає повної гармонії між Кубинською Республікою і ЗДА. — В тому самому дні 16-го квітня 4 вороги режиму Кастра примусили кубинський літак, який мав летіти з Гавани до Айсле оф Пайнес, завернути на північ і прилетіти до Маямі на Флориді. Тут вони заявили, що втекли з тюрми, і їм грозила кара смерти як прихильникам Батісти, тому вони вирішили втекти до ЗДА, де просять про право азилю.

● **У зв'язку з резиґнацією** державного секретаря Джана Ф. Доллеса часописи пригадують, що з кабінету президента Айзенгавера, сформованого в січні 1953-го року, залишились тільки два члени: секретар рільництва Езра Тефт Бенсон і генеральний поштмайстер Артур Е. Соммерфілд. Демократи і деякі републіканці домагалися резиґнації Бенсона, але він заявив, що буде працювати, поки собі цього бажає Президент.

СЕНАТСЬКА ПІДКОМІСІЯ СТУДІЮЄ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ПОБУДОВУ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКОВІ

Вашингтон. — Спільна сенатська резолюція ч. 54, яку вніс в половині лютого сенатор Джекоб К. Джевітс та яка уповноважнювала б до побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові на публічній площі у Вашингтоні, находиться тепер в сенатській підкомісії для бібліотеки, яка її студіює. Резолюція, як відомо, була, згідно з процедурою, два рази прочитана в Сенаті й опісля передана Комісії в справах постанов і адміністрації, яка з черги скерувала цю резолюцію до своєї підкомісії для бібліотеки для студій. Інформує про це голова Комісії в справах постанов і адміністрації, сенатор Томас С. Геннінґс, в листі до голови УНСоюзу Д. Галичина, відповідаючи на його листа з проханням про приспішення акції в справі дозволу на будову пам'ятника. Сенатор Геннінґс рівночасно інформує, що листа від УНСоюзу він склав до актів у цій справі та запевняє про своє персональне заінтересування нею. Подібна палатна резолюція (ч. 311) у цій самій справі, внесена конґресменом Бентлі в половині березня ц. р., була скерована до палатної комісії в справах адміністрації також очікує свого вирішення.

Українці очолюватимуть національні групи в цьогорічній Параді Льояльности в Ню Йорку

Ню Йорк. — У цьогорічній, уже 12-ій з черги Параді Льояльности по вулицях цієї світової метрополії українці очолюватимуть всі національностеві групи — інформує адв. Володимир Стек з місцевого посту Українських Американських Ветеранів, що займається цією справою з рамени місцевого Об'єднаного Комітету Українських Американських Організацій, Відділу УКК. Ця парада відбудеться в суботу, 25-го травня, традиційно по 5-ій евеню, починаючись від 64-ої і кінчаючися на 38-ій вулиці. Дефіляду відбиратимуть посадник міста Роберт Ваґнер та інші високі достойники із спеціяльної плятформи, що цим разом буде приміщена біля Публічної Бібліотеки на 42-ій вулиці Об'єднаний Комітет закликає всіх українців метрополії, щоб уже тепер готовились до цієї паради та доклали всіх зусиль, щоб українська участь у ній була провідна в кожному відношенні.

Ія і Любомир Мацюки виступають із своїм концертом у Ню Йорку

Ню Йорк. — Після успішних концертів у Филаделфії, Нюарку і в Дітройті відома вже широко українській громаді з пресових відзивів і рецензій пара українських співаків з Бразилії сопрано Ія Мацюк і тенор Любомир Мацюк виступлять із концертом теж і для нюйоркської громади. Відбудеться цей концерт у суботу дня 18-го квітня ц. р., заходом Українського Мистецького Клюбу в залі Джуньйор Гай Скул у Ню Йорку при 6-ій вул. та Евню „Б", о год.7.30 вечора. У програмі концерту передбачені композиції й арії з опер Перголезі Моцарта, Глюка, Маттеі, Маскані, Чілеа, Гомеса, Заремби Степового, Лиська, Нижанківського, Гнатишина, Лятошинського, Фоменка, Січинського, і Лопатинського. Акомпаньюватиме пані Лідія Бульба. У своїх рецензіях на дотеперішні виступи і концерти Ії і Любомира Мацюків фахові українські музичні критики підкреслили їх серйозне ставлення до завдань мистця - музики і виключну дбайливість за передання змісту й ідей виконуваних творів.

ЗДА продовжують лети до Берліну у неприємній для Москви висоті

Вашингтон. — Секретар оборони Ніл МекЕлрой заявив, що ЗДА продовжуватимуть користування великими транспортно-вантажними літаками С-130 до західнього Берліну, без уваги на совєтські протести і застереження збоку Англії. Він признав, що англійський міністер закордонних справ Селвин Ллойд запитував в цій справі американські чинники, висловивши сумнів, чи такі лети не погіршують теперішню міжнародну атмосферу напередодні східньо-західніх переговорів. МекЕлрой заявив, що ЗДА тільки тому переводить ці лети, бо С-130 найкраще годяться для перевоження постачання для американського гарнізону в західньому Берліні, — вони найбільші і найекономічніші. ЗДА, мовляв, не мають наміру робити цими летами політичних демонстрацій, але й не дадуть себе застрашити большевикам та не підчиняться большевицькій вимозі, щоб машини С-130 летіли нижче висоти 10.000 стіп. — Не зважаючи на двократні спроби збоку большевиків збивати зі шляху американські літаки, які летать із Західньої Німеччини до західнього Берліну і з поворотом, у висоті понад 10,000 стіп, американське летунство продовжує ці лети. В минулу середу 15-го ц. м. американський турбомоторовий транспортний літак С-130 летів знову у висоті коло 20,000 стіп. Цим разом знову з'явились біля нього дві сов. машини типу МІГ, але вже не наближувались, як 27-го березня і 3-го квітня та не старалися примусити американську машину до обниження лету, тільки „проводили" її у віддалі яких 600 стіп.

● **Совєтська преса** кепкує вже тепер з американського павільйону, який має бути відкритий на міжнародній виставці в Москві у липні ц. р. Ціллю американської виставки буде показати совєтському громадянинові дім пересічної американської родини, з усім його внутрішнім уладженням і спосіб життя пересічного американця. Совєтська преса заявляє, що це неможлива річ, щоб робітник в Америці міг придбати собі дім за $13,000 і меблі за $5,000. Дирекція американського павільйону і фірма Мейсі в Ню Йорку оприлюднили заяви, що вони згори рахувалися з тим, що большевицька преса заперечуватиме, що робітники в Америці мають свої власні авта і окремі доми з телевізорами, телефонами та іншим модерним обладнанням.

Об'єднані Нації не можуть погодитись, кого називати аґресором

Об'єднані Нації. — У минулий вівторок 14-го ц. м. засідала спеціяльна, вибрана в 1957 році тодішньою Генеральною Асамблеєю 21-членна Комісія, яка має зайнятися сформулуванням дефініції, що це таке „аґресія — аґресор". В чартері Об'єднаних Націй говориться про конечність протиставитись „актам аґресії і іншим порушенням миру", але не сказано там нічого, що саме треба вважати за аґресію. За весь час існування установи ОН так і не вдалося до цього часу дійти до згоди в цій справі та скласти дефініцію поняття аґресії. Совєтський представник Аркадій Соболєв поставив внесення, щоб цю справу вставити на денний порядок найближчої сесії Генеральної Асамблеї. Представники ЗДА, Англії, Франції, національного Китаю і Ель Сальватора спротивились цьому з суто-практичних причин: мовляв, це пуста витрата часу, бо нема ніяких даних, щоб можна сподіватися, що цим разом вдасться поладнати цю справу. Вони вказували на досвід, за яким Совєти найочевидніших актів аґресії, як в Кореї і на Мадярщині, не визнають аґресією. Об'єднані Нації не мають теж ніякої екзекутивної сили, яка гарантувала б, що коли більшість прийме дефініцію аґресії, то меншість підпорядкується цьому рішенню. Зокрема делеґат ЗДА Альберт Вендер висловив переконання, що коли навіть ОН складуть дефініцію поняття аґресії, то воно не зупинить аґресора перед доконанням аґресії. Деякі делеґати твердили, що автори чартеру ОН свідомо не окреслювали поняття аґресії, щоб у кожному окремому випадку рішала Рада Безпеки.

Зах. Німеччина проти рекрутування німців до Чужинецького леґіону

Бонн. — Речник західньонімецького уряду заявив, що це 10-го березня ц. р. німецька амбасада в Парижі просила французький уряд припинити рекрутування німців до Чужинецького леґіону. В січні цього року західньо - німецький парлямент прийняв у цій справі одноголосну резолюцію. Французький уряд заперечив цій вістці, проте фактом є, що в німецьких виховних і військових колах ставляться з великим застереженням до заманювання німецької молоді до французького Чужинецького леґіону. Скільки німців служить в ньому — ніхто не знає. Дехто подає цифру 15,000, інші навіть 70,000. Централею Чужинецького леґіону є Штрасбурґ, звідкіля новобранців відсилають впродовж 48 годин до вишкільних таборів в Альжирі. В пересічі по 40 німецьких юнаків щоденно зголошується до Чужинецького леґіону. Коли зараз після останньої війни йшли туди масово колишні німецькі військовики — з розпуки, з безперспективности життя в порунованій Німеччині чи тому, щоб скрити себе перед відповідальністю за воєнні злочини, то тепер юнаків приманює висока платня і бажання пригод. Агенти що рекрутують новобранців до Чужинецького леґіону дістають 120 долярів місячно платні плюс дол. 43 за кожного добровільця.

● **Внаслідок дощів повінь і Арґентині і Уруґваї** наробила багато шкоди, заливши широкі простори та потопивши багато рогатої худоби. Кілька осіб втратило життя.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Дирекція Видавничої Кооперативи „Червона Калина"** в Ню Йорку відбула засідання 15-го квітня і визначила термін найближчих Загальних Зборів на четвер 30-го квітня ц. р на год. 7-му веч. у власній домівці в УНДомі. Найважливішими справами буде вирішення видавничої діяльности на найближчий час та підтримання квартального журналу „Голос Комбатанта", органу ОбВУА що його видає „Червона Калина".

● **Головна Управа Об'єднання б. вояків українців в Америці (ОбВУА)** разом з Відділом ОбВУА у Филаделфії вшановують в суботу 25 ц. м. 70-річчя ген. Олександра Загродського окремим вечором. Плянується вручення Шановному Ювілятові, який є почесним членом ОбВУА та активним членом нюйоркського Відділу цієї комбатантської організації, пропам'ятного альбому під час прийняття, що його влаштовує колишня військова братія.

● **Під час доповіді ген. Ол. Загродського,** що відбудеться в суботу, дня 18-го квітня ц. р., о год. 7-ій веч., в залі ЛМ-Клюбу в Ню Йорку будуть показані ще раз експонати виставки збірки світлин діячів і подій з доби визвольних змагань українського народу в рр. 1917 - 1921, що її влаштовує УККА.

● **Природничий Відд. УВАН у ЗДА** влаштовує в суботу 18-го квітня ц. р. в приміщенні Академії про 11½ Вест, 26-та вул. в Ню Йорку доповідь проф. Ол. Архімовича на тему „Розміщення сільсько - господарських культур в Україні".

НАССЕР ЗАКИДАЄ МОСКВІ ЗМОВУ ПРОТИ АЗІЇ Й АФРИКИ

Каїро. — Президент З'єдиненої Арабської Республіки Гамаль Абдель Нассер закинув одверто Совєтському Союзові — затіювання підривної роботи на Середньому Сході з заміром скинути теперішній режим в названій Арабській Республіці й настановити там владу комуністів, як теж завести комунізм в чорних країнах Африки та відтіль перейти й до південної Америки. Свої завваги Нассер зробив в інтерв'ю з представником американського пресового концерну Скріпса-Говарда, а цілком подібні думки він висловив в інтерв'ю, що появилося в індійському журналі. Нассер твердив, що Москва заплянувала перевести такий переворот на Середньому Сході, у висліді якого постала б федерація Іраку, Сирії, Ливану і Кувайту — під комуністичним проводом. Він признав, що з'єдинення Сирії і Єгипту в З'єдинену Арабську Республіку прийшло в обличчі безпосередньої небезпеки комуністичного перевороту в Сирії. Нассер вважає, що Ірак тепер вже опинився „поза залізною завісою". Він ствердив, що „величезний потенціял приязни", створений Москвою в Єгипті протягом двох років совєтської допомоги тій країні, запропастився протягом двох тижнів, коли-то в Іраку криваво здавлено націоналістичну військову революцію проти теперішнього прокомуністичного режиму Кассіма та почалось винищування арабських націоналістів. Нассер не виключає привернення совєтсько - єгипетської „приязни", але ставить за передумову, щоб Совєти припинили своє втручання у внутрішні справи арабських країн. Він признав, що ціллю совєтської політики є знищити на Середньому Сході впливи Заходу та пошкодити стратегічним і економічним інтересам Заходу. Комуністи, мовляв, мають добру почву для своїх інтриг і підривної акції у ворожих західньому колоніялізмові настроях азійсько-африканських народів. Нассер закинув Заходові, що він „не пішов на половину дороги" назустріч арабському націоналізмові та вможливив комунізмові здобувати собі приятелів в азійсько-африканських країнах. Змова комуністів проти Середнього Сходу — твердив Нассер — була затіяна на 21 конґресі комуністичної партії в Москві в січні цього року. Нассер піддав під сумнів можливість його порозуміння з теперішнім прокомуністичним режимом Кассіма в Іраку. — Тим часом в Ню Йорку король Йорданії Гуссейн заявив, що у випадку великого зудару між вільним світом і комунізмом Йорданія буде боротись по стороні вільного світу.

Англія стурбована розвитком подій в Іраку

Лондон. — Англійський уряд викликав з Багдаду до Лондону свого амбасадора Гомфрі Тревельяна, який прилетів, щоб особисто скласти звідомлення про стан справ на терені Іраку. Англійські політичні кола щоразто більше розчаровуються в своїх надіях, що іракський диктатор генерал Абдул Карім Кассім зможе опертися натискові комуністів та зберегти політику „середини дороги". Англійці покладали свої надії на іракську армію, як ніби антикомуністичну. Тим часом — впливи комуністів в іракському уряді та в усіх ділянках життя Іраку щораз сильніші, противники комуністів виставлені на важкі переслідування, а армія нічим не проявила свого антикомуністичного впливу. Тепер в столиці Іраку Багдаді панує цілком прокомуністична пропаґандивна атмосфера, бо відбувається там з'їзд „Партизанів миру", затіяний й керований комуністами. Англія стурбована можливістю здобуття влади в Іраку комуністами і втратою тамошніх нафтових джерел. Ірак продукує 32,000,000 метричних тонн нафти річно. Ще більше, бо 55,000,000 метричних тонн річно продукує маленька сусідня арабська держава Кувайт. Англія боїться, що у випадку запанування комуністів в Іраку — комунізм пошириться на Кувайт, а тоді це було б нещастя для англійського промислу.

Де Ґоль заповідає ревізію французької економічної реформи

Париж. — Президент французької Республіки Шарль де Ґоль виїхав в минулий четвер 16 ц. м. автом до цілого ряду міст середньої і східньої Франції, щоб у безпосередньому контакті з місцевими людьми перевірити настрої населення та скріпити популярність теперішнього французького режиму. Де Ґоль реалізує давній плян цієї поїздки всупереч порадам лікарів, які противились цій подорожі з уваги на його важку грипу, що тримала його в постелі цілий минулий тиждень. Де Ґоль їде в моторкаді з 25-х авт. У місті Оксер він виголосив промову до 484-х посадників та адміністраційних урядовців, в якій признав, що серед населення Франції існує невдоволення проголошеною урядом екомічною реформою і що тому прийдеться деякі точки тієї реформи піддати ревізії. Проте він боронив суворі розпорядки уряду, які мають на цілі стабілізацію франка та привернення довір'я французького і закордонного капіталу до народнього господарства Франції.

У СВІТІ

● **Бельгійський князь Альберт,** молодший брат короля Бодуена, та італійська княжна Паоля Руффо ді Калябрія минулої неділі заручились. В обох країнах — у Бельгії і в Італії — дуже вдоволені цією подією, яка скріпить вузли традиційної приязни між двома католицькими державами. Князь Альберт і його наречена — напрочуд вродлива пара.

● **П'єр Анджелі,** славетна італійська фільмова артистка-красуня, прилетіла до Копенгаґи з Голлівуду з своїм 3-річним сином. Її бувший чоловік, артист Вік Дамон, доніс на неї поліції, що вона викрала його сина. П'єр Анджелі твердить, що суд признав їй опікунчі права над дитиною, і тому не може бути мови про викрадення її.

● **У Норвегії** припинився минулої середи на одну годину коловий рух на всіх шляхах — на знак протесту проти введення урядом високих податків на купівлю-продаж авт і окремого податку на авта, спроваджувані з закордону. В столиці Норвеґії Осльо і в інших містах в точно означеному часі стали на вулицях всі авта, створивши непереxідний бар'єр для всієї комунікації. У державних автах, які пробували проламати цей бар'єр, продіравлювано отоки.

● **Генерал Баркедейл Гемлетт,** командант гарнізону ЗДА в західньому Берліні, прославляв відвагу „наших державних мужів, наших вояків і наших жінок". Промовляючи на жіночому з'їзді у Вісбадені, ген. Гемлетт підкреслив, що від початку Берлінської кризи ні одна американка, що мешкає в західньому Берліні, не зголосила бажання виїхати.

● **З Ватикану** передано італійській поліції Адольфа Рукера, який стріляв до команданта ватиканської сторожі, полк. Роберта Нуенліста. Ватикан — формально незалежна держава, яка має Італією в таких справах окремий договір. Ранений старшина видужує у лікарні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РЕЗИГНАЦІЯ ДОЛЛЕСА

Хоч рівно місяць Джан Фостер Доллес перебував уже в шпиталі, і всі рахувалися з можливістю його димісії з становища державного секретаря, його зречення в минулу середу 15 ц. м. поділяло на американську публічну опінію і на весь вільний світ, як важкий удар. Сам Президент, проголосивши про це тремтячим від хвилювання голосом, заявив: „Я не всилі сказати вам, як це мені страшенне прикро, і я певний, що З'єдинені Держави поділяють мої почування". Президент не помилився: приятелі й однодумці, насторожливі критики і явні противники — усі сприйняли вістку про відхід Джана Фостера Доллеса від активного керівництва закордонною політикою Америки з найбільшим жалем і стурбуванням. Один з його найголовніших критиків-противників, голова Сенатської комісії для закордонних справ, демократичний сенатор Фулбрайт заявив, що це „подвійна трагедія — трагедія особиста і трагедія цієї країни". „Ми мали багато державних секретарів, але історія поставить секретаря Доллеса між найвищих з-посеред них, а на мою думку — на найвищому місці з них усіх", — заявив кол. президент Герберт Гувер. А видатний публіцист Джеймс Рестон на вступі аналітичних думок про Доллеса, як державного секретаря, застерігся ,що поки історики займатимуться оцим нинішнім періодом вони раз-у-раз будуть розглядати 6-річну діяльність Доллеса, як державного секретаря.

Заслуги й прикмети Доллеса, що характеризували його як державного мужа і залишили тривкий слід в історії американської закордонної політики, вже й тепер мають найвищу оцінку. Як найбільшу прикмету Доллеса називають його вміння сполучати високі ідеї і моральні гасла з актуальною практичною політикою, і на цій базі гуртувати обидві американські політичні партії та зберігати єдність в різношерстому таборі союзників ЗДА. Бувши вже за демократичної адміністрації Гаррі Трумана консультантом у державному департаменті, він умів, проте, зберігати завжди якнайкращі зв'язки з найбільшими опонентами демократів в республіканському таборі, як, напр., пок. сенатор Тефт. Двопартійну систему в закордонній політиці ЗДА він міг цементувати тільки тому ,що всі мусіли визнавати проповідувані ним гасла — миру, волі і міжнародної справедливости, поруч із гаслами сили країни, як найкращої ґарантії успіху в ставленні до комунізму. Доллес остаточно порвав з ізоляціонізмом у політиці ЗДА. Він є одним із найкращих знавців московського комунізму, його цілей і метод. Він відзначався подивуґідною здібністю у переговорах з численними союзниками Америки і її ворогами. Він уславився своїми пресовими конференціями і своїми спорадичними великими промовами, в яких сполучав надзвичайну зручність і обережність у формулюванні своїх думок з динамікою вислову, що не раз заскакувала світ. Проте, чи не найвимовнішою характеристикою Доллеса і його політики могли б бути постійні і нагальні атаки на нього збоку большевиків. Доллес став живим втіленням не тільки спротиву вільного світу комуно-большевицькому імперіялізмові, але й втіленням ідеології волі.

У зв'язку з цим до речі буде згадати й відношення державного секретаря до поневолених народів, їх прагнень і змагань, зокрема до українського народу. Очевидно, що такі видатні постаті, як керівники закордонної політики найбільшої в світі потуги, та ще й коли ними є люди мірки Джана Фостера Доллеса, мусять рахуватися не тільки з кожним словом, але й з кожною хвилиною. Однак, державний секретар Доллес знайшов час і вважав за відповідне прийняти в своєму кабінеті у Вашинґтоні в жовтні 1956-го року делеґацію Українського Конґресового Комітету і одверто, не для розголошення, але для знання і переконання, обговорити з нею цілий ряд актуальних проблем, зв'язаних з долею українського народу. Ця конференція відбулась, можна сказати, за закритими дверима, і резиґнація Доллеса ще не звільняє її учасників від перебраного тоді зобов'язання — не подавати до публічного відома подробиць розмови, зокрема тверджень державного секретаря. Можемо тільки загально ствердити, що вони були далеко надійніші, ніж це можна було б уявляти із щоденної американської політики, подиктованої безліччю всіляких коньюнктур. Також і факт, що найвищий після Президента керівник американської політики прийняв українську делеґацію — вперше після подібної авдієнції в державного секретаря Чарлза Е. Гюза делеґації Українського Народного Комітету на чолі з всч. о. Петром Понятишиним у 1920-их роках, говорить сам за себе.

З усіх цих причин українська спільнота в Америці, як цілком певно й український нарід на рідній не-своїй землі зі щирим жалем приймають вістку про резиґнацію Джана Фостера Доллеса, якого з повним правом і свідомістю можуть зараховувати до своїх найбільших приятелів. Цей жаль супроводить надія, що відступ Доллеса з посту державного секретаря не припинить його дальшого рішального і спасенного впливу на американську політику.

ДВА З'ЇЗДИ І ЇХ ВІДГОМІН

Відбутий в днях 6 і 7 грудня 1958 року у Ню Йорку з'їзд українських письменників, скликаний за почином Об'єднання Українських Письменників „Слово", був не тільки маніфестацією творців українського мистецького слова у вільному світі (в ньому взяло участь 95 письменників, в тому числі 59 безпосередньо і 36 кореспонденційним шляхом), але й важливим політичним фактом, що його мусіли взяти до уваги совєтські комісари в справах української літератури в УССР.

Є деякі підстави думати, що нюйоркський з'їзд був причиною відкладення 4-го З'їзду письменників УССР, який мав відбутися ще в грудні минулого року, а відбувся аж у днях 10-14 березня ц. р., „приурочений", кажучи з-совєтська, до Шевченківських роковин. У доповідях і співдоповідях, виголошених на київському з'їзді, згадки про нюйоркський з'їзд не було, але деякі моменти і деякі репліки в цих доповідях, зокрема, атаки Бажана, Новиченка та інших на „буржуазно-націоналістичних письменників закордоном", були пов'язані з проблемами, порушеними на з'їзді українських письменників у Ню Йорку, а то й безсумнівно викликані цим з'їздом. Правління Спілки Письменників України, як і деякі з більше довірених письменників, були докладно поінформовані про з'їзд „Слова". Про це може свідчити факт, що не цілий тиждень після закінчення київського з'їзду в київській „Літературній Газеті" (з 20 березня ц. р.) появилася „замість-фейлетонна" атака Ростисл. Братуня на українських письменників у вільному світі, написана з приводу їх з'їзду.

В яких умовах і в якій залі відбувався з'їзд українських письменників у Ню Йорку, скільки письменників взяло в ньому участь, хто був у його президії, що ділялося на цьому з'їзді — про все це Ростислав Братунь побоявся згадати (так само як не відважилися згадати про це деякі з українських еміґраційних часописів, обмежуючись дослівно півтретям рядків повідомлення про з'їзд у Ню Йорку). За теж, щоб применшити, а то й викпити значення цього з'їзду, Ростислав Братунь виводить цей з'їзд із бійки двох літераторів „в одному з нюйоркських барів" і називає його „збіговиськом людей, які на закордонному смітнику хочуть представляти „вільну українську літературу"" і намагаються вважати своє „зборище" за „промовисту противагу до проголошеного скликання у Києві IV з'їзду радянських письменників України". Дотримуючись „барвистого" совєтського стилю, Братунь вираховує з-поміж учасників нюйоркського з'їзду „члена президії з'їзду сумної слави бандерівського трубадура Богдана Кравцева (того самого, якому мариться „вінок шрапнелі" над мирним сонцем України"), „універсального зубра націоналістичної графоманії Івана Багряного, який спеціяльно з Европи прибув, щоб блиснути своєю мастистістю", „гітлерівського редактора з Рівного Уласа Самчука" і „якогось Юрія Лавріненка-Дивнича". В такому ж стилі витримана і подана Братунем характеристика творчости деяких учасників нюйоркського з'їзду. „Нинішні витвори маразму Уласа Самчука, — пише Р. Братунь у своєму „замість-фейлетоні" п. н. „Скиглїння на смітнику", — можуть цікавити лише психіятра. Про графоманію ж Івана Багряного — й говорити нічого, хоча він і проголошує, що світова література в його особі має неабиякий вияв нового мистецтва. Недалеко від нього пішла й Докія Гуменна. Про Тодося Осьмачку і Євгена Маланюка говорити не будемо: ненависть до свого народу переїла всі їхні мозкові звиви. А молоді поети-модерністи, ця надія націоналістичної „вільної літератури", пишуть так, що вже й самі не второпають, що хочуть сказати" — пише наче про себе, Братунь.

Намаганням протиставити все ж таки і цим „безґрунтянським" українським письменникам у вільному світі і їхній „скиглінній" літературі щось „свого", соцреалістичного, з того, що „карається" у вільному світі, було викликане надрукування в київській „Літературній Газеті" (з 3 квітня ц. р.) листа „українського письменника" Юрія Косача, з яким він звернувся із Ню Йорку до президії IV з'їзду письменників України і якого „одержано з запізненням" (висланий 2 січня 1959 року, він дійшов, виходить, до Києва щойно після 10 березня і це в той час як листи й газети летунською поштою з Москви приходять до Ню Йорку за два-три дні!). В цьому листі, зреферованому вже у „Свободі" (дня 11 квітня ц. р.) Юрій Косач проводить цілком евідентно спробу заперечити дані й інформації доповідей нюйоркського з'їзду про сучасний стан української літератури в підсовєтській Україні, зокрема про колгоспно-виробничу обмеженість її сюжетів і тем, про низький рівень совєтських журналів та безглуздо низькі тиражі українських літературних видань — поезій, романів і літературних оглядів, як також про безупинний занепад наукових дисциплін, зв'язаних з літературою та ін.

Щоб підкреслити ваговитість Косача, заокеанського „українського письменника", зараз же за його листом була надрукована стаття донедавнього співробітника нюйоркських „Щоденних Вістей" Миколи Тарновського, що, переїхавши будімто у відвідини до СССР, зрікся американського громадянства і залишився там, подвизаючись в пресі із пашквілями проти ЗДА. У своїй статті М. Тарновський розхвалює видану в Ню Йорку наприкінці минулого року збірку Юрія Косача „Кубок Ганімеда", мовляв, „після довголітніх шукань стилю і вислову... наблизився до реального життя, до визнання Факту, що народ безсмертний і рідна його країна — разом з іншими республіками Країни Рад — прямує вперед до кращого майбутнього". Водночас із цим М. Тарновський підтверджує авторство деяких Косачевих статтей і „памфлетів", відносно якого були деякі сумніви тут і навіть деякі „заперечення" збоку Ю. Косача. Закінчує бо свою статтю про Косача Микола Тарновський таким уступом: „Образ Юрія Косача був би далеко неповний, якби ми не згадали про нього, як про блискучого публіциста, автора полемічних статтей. Тут він уже давно став на реалістичний ґрунт. Виступаючи в різні часи і в різних умовах і діючи в рамках можливостей серед тих умов, він стає на захист правди і волі українського радянського народу та громить ворогів миру і дружби, ворогів справи великого майбутнього, за яке бореться й український народ". Беручи до уваги і це підтвердження і вислови надії М. Тарновського, що Юрій Косач „ще не раз відізветься і сам ще, може й краще скаже про це", треба сподіватися, що незабаром появляться нові ревеляції і полемічні статті цього ж стилю ,що появилися досі під різними криптонімами і псевдами ,не тільки в нюйоркських і канадійських „прогресивних" газетах, але й у львівському „Жовтні" ,в київській „Літературній Газеті" та в інших „Советских Украинах".

О. Р.

Любомир О. Ортинський

НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ПРО МІЖНАРОДНУ СИТУАЦІЮ

У конференційній залі нюйоркського Гантер-каледжу відбулася 13 квітня ц. р. пресова конференція міністра оборони Федеративної Республіки Німеччини Франца Йосифа Штравса. Приїхав він до ЗДА на запрошення державного секретаря оборони МекЕлроя і залишиться тут до кінця місяця. Кілька десятків представників нюйоркських газет і пресових аґенцій випитували міністра про актуальні проблеми міжнародної й німецької політики, зокрема про англійсько-німецькі стосунки, про становище Бонну до проєкту створення в Центральній Европі „зони обмежених збросєнь", про наступника Аденауера тощо.

З баварської „кнайпи" на міжнародний паркет

Міністра Франца Штравса ми пригадуємо собі ще з 1945 року, з того часу, коли він, колишній поручник альпійської формації вермахту, був бурґомістром баварського містечка Вайльгайм, а пізніше пам'ятаємо його як полум'яного вічовика по мюнхенських „ґаствіртшафтах". Тоді, в 1952-53 він виступав від своєї партії, Християнсько-Соціяльної Унії (баварської відноги партії Аденауера), виявляючи непересічну інтеліґенцію в схоплюванні міжнародних та німецьких проблем і виблискуючи типово баварським гумором. Хоча він, без сумніву, відзначався численними прикметами, все ж його головокружна кар'єра заскочила багатьох німців. Казали навіть колись у Бонні, що Штравс, ставши „герцпінкелем" (улюбленцем) Аденауера, мав забезпечений міністерський портфель. Навіть натякали на його можливість піти ще вище і стати одного дня канцлером. Покищо Ф. Й. Штравс є міністром найважливішого ресорту, міністерства оборони, і став ним, мабуть, не лише тому, що полюбив його шеф, але й завдяки своїм вальорам і безмежній працьовитості.

З сильветки Штравса-вічовика, яку пізнали ми сім років тому, малощо осталось. На пресовій конференції в Гантер-каледжі ми зустрілися з людиною дуже уважною на кожне слово своєї відповіді, може навіть здержливу.

Не дуже переконливе „дементі"

Чи не найбільше питань ставлених міністрові стосувалося німецько-англійських стосунків. Чи існують між Бонном і Лондоном розбіжності поглядів? Як далеко вони йдуть? Чи можна говорити про зростаюче загострення? — рефреном і в різному словесному оформленні повторювалися питання, на які Ф. Й. Штравс давав ту саму відповідь: принципово панує між нами однодумність, розходження існують лише щодо деталів. Які це деталі і чи не можуть вони вплинути й на принципи — не вдалося ствердити. Було таке враження ,що міністер намагається применшити існуючі розходження, але що вони таки існують. І виглядало, що вони аж не такі „деталі". Бо коли прийшли запити про становище Бонну до проєкту центральної европейської „зони обмежених збросєнь", проєкту, до деякої міри сприйнятливому для Лондону, Штравс виразно заявив, що його уряд не вважатиме цей проєкт за корисний доти, аж поки він обмежується тільки мілітарною сторінкою і не розв'язує політичної проблеми простору. Тобто — об'єднання Німеччини. Виразно неґативно висловився німецький міністер оборони також про концепцію будь-якої конфедерації між Західньою Німеччиною та совєтською зоною Німеччини. Врешті, на запит про можливість більшої гнучкости німецької зовнішньої політики і про т. зв. дізінґейджмент, Штравс заявив, що ні він сам, ні його колеґи по кабінету досі не збагнули, що мали б на практиці означати ця „гнучкість" і цей „дізінґейджмент". Коли взяти до уваги, що англійці є за дискусію в справі створення „зони обмежених збросєнь", є за „гнучкість", а до деякої міри й за „дізінґейджмент", то розходження між Лондоном і Бонном не є аж такі малі, як їх намагався представити Штравс.

Велика політика і її німецький резонанс

Довші висновки присвятив Штравс питанню конференції „на вершинах". Він не залишив сумніву, що його уряд не має великих надій на її успішність. Далі він узалежнив її від успіху конференції міністрів закордонних справ. Запитаний, чому Хрущов так дуже хоче конференції голів держав, він довше спинився над совєтською політикою. І так, на його думку, Хрущов не хоче війни. Вже хоча б тому, що, бувши переконаним у перемозі комуніізму, він не хоче ризикувати і нищити майбутню домену комунізму — цілий світ. Натомість Хрущов хоче стабілізувати дотеперішні досягнення і зробити малий перепочинок, щоб з новими силами приступити до атак на різних фронтах. Залежить йому на конференції також тому, щоб показати Пейпінґові, що Кремль веде світову політику. Рівночасно з такою настановою, а радше рівнобіжно з нею йдуть різні совєтські акції в напрямі інфільтрації, малих воєн, революцій. Тільки Европа виявила за останніх десять років повну стабільність положення, і то завдяки тому, що існує НАТО, що існує сила, яка кожночасно готова протиставитися совєтським затіям. Збереження цієї оборонної системи вважає Штравс за передумову збереження миру.

Ось така є політика уряду в Бонні. Вона, за словами Штравса, останеться без будь-яких змін, коли на місце канцлера Аденауера прийде нова особа. Власне для того, щоб забезпечити стабільність німецької зовнішньої політики, Аденауер рішив кандидувати на президента. На численні питання, хто буде наступником Аденауера, Штравс дав таку відповідь: німецька азбука має 25 букв. Тепер ми є при букві „е", тобто Людвіґ Ергард (міністер економіки) і Франц Ецель (міністер фінансів). З того, як Штравс представив шанси обидвох кандидатів, виходило ясно, що перевагу має Ергард, і що Штравс, мабуть, теж за те, щоб він став канцлером.

Ген. Паніцки про німецьке військо

Використовуючи присутність на пресовій конференції товариша міністра Штравса, шефа штабу, генерала бриґади Вернера Паніцкого, ми поставили йому питання, як ставиться німецька молодь до військової служби. Свого часу, в 1955-56 рр., ми цікавилися цією справою, і тоді було очевидне, що частина молоді наставлена неґативно. Відповідаючи на це питання, ген. Паніцки заявив: за останні три роки зайшла велика зміна в настанові німецької молоді до військової повинности. Сказати б, стосунки нормалізувалися і прийшло зрозуміння для справ оборони. Нема вже публічних виступів проти війська. На думку ген. Паніцкого, великий і позитивний вплив на цю зміну мали новий „дух армії", нові методи виховання вояків, підходу до них. Коли ж іде про силу німецької армії, то ген. Паніцки подав, що під сучасну пору Федеративна Республіка Німеччини має 200 тисяч вишколених вояків і 5 ескадриль летунства. До 1960 року буде закінчена організація німецької морської фльоти.

З КОГО ПРОФЕСОР СМІЄТЬСЯ?

Чомусь непомітною пройшла в нашій пресі недавня публікація ще одного „спеца" американської закордонної політики, зокрема, щодо держав комуністичного бльоку. Це видана в Ню Йорку книжка Вільямса Ейплмена Вільямса під заголовком „Трагедія американської дипломатії". Цей американський професор-історик — у стилі біблійного первосвященика Каяфи — в „обуренні" та псевдопатріотичному гніві роздирає на собі ризи, оглядаючи сучасний стан американської політики та дипломатії. Трагедією нашої держави, конкретно її державних керманичів, пише з патосом цей професор, є те, що вони всі стоять на відсталих, заскорузлих позиціях; що американська дипломатична думка, а за нею й практика тупцюють на місці, тоді як події у світі йдуть вперед і щораз більше ускладнюються.

Скалкою в оці, що нестерпно пече історика В. Е. Вільямса, є „вперте, консервативне і вкрай небезпечне для ЗДА" відношення її політиків і дипломатів до Совєтського Союзу, як також до світового комунізму. У своїх далекойдучих концесіях супроти СССР цей професор далеко перейшов межі відомого реформатора американської політики Джорджа Кеннана.

Стара дипломатична формула „відкритих дверей" щодо світових політичних подій була добра й оправдана колись, але не тепер, пише цей автор. Світ змалів, кожний нарід має право на свою самостійну політику, і нашим дипломатам тепер „зась" мішатися в чужі справи. Для нашої політики кожний рік приносить тепер більше змін, як колись ціле десятиліття. Тим часом американська дипломатія, методи її діяння залишились на старих, дерев'яних ногах. Політичні архітекти нашої країни йдуть утертими шляхами, і це, твердить проф. Вільямс — трагедія нашої дипломатії. Під поняттям „відкритих дверей" у політиці нашої країни автор розуміє надмірне й шкідливе зацікавлення дипломатією ЗДА життям, станом та політичною структурою інших країн і континентів. Його рецепта йде по відомій лінії могіканів-невтралістів: Америка для американців, а про решту світу нехай не болить нас голова...

Основною думкою автора цього дивовижного твору є твердження, що політика ЗДА базується на її власних, чисто еґоїстичних калькуляціях, без „пошани" до прагнень та аспірацій світових партнерів. В добі атома та інших смертоносних загроз такі методи зовсім застарілі, небезпечні й згубні для нашої держави...

Яке справжнє обличчя цього вченого й „учителя" дипломатів — виходить, як шило з мішка, з таких його слів: „Ми переконані, що наші дипломати мають завжди рацію, і навпаки — совєтські дипломати ніколи не мають рації"... Автор гостро критикує Ачісона і Доллеса, Рузвелта і Трумана; що більше, навіть політичні погляди Джорджа Кеннана його не задовольняють! Характеристичне також, що в книзі В. Е. Вільямса, яка має 219 сторінок, ані одного слова критики довголітнього дипломатичного піратства большевицьких контраґентів! Він критикує плян Маршалла, доктрину Трумана, бо їх ціллю було, на його думку, лише „заколочувати спокій поза сферою наших впливів"...

Абсурдально звучить твердження проф. Вільямса про те, що „Сталін щиро прагнув добросусідських взаємин із

(Закінчення на стор. 3-тій)

ЯК ДІТЕЙ КОЛИШЕШ...

Як дітей колишеш ти
недремно,
То не раз змахнеш
краплини поту.
Що ж, прислів'я
мовить недаремно:
Хто не мав дітей —
не мав клопоту.

А зростуть, то скільки
дум у неньки
І тривог за кожне
їхнє діло —
Голова боліла від маленьких,
Од великих — серце заболіло...

Але що ті клопоти й тривоги!
Бо хіба із щастям їх зрівняти,
Як дитя, зіп'явшися на ноги,
Перший крок ступає
по кімнаті.

Як почуєш ти уперше: „мамо"!
Як до школи одведеш за руку,
Як уже й одержиш телеграму:
„Мамонько, вітаю
із онуком!..."

Добре як тебе пізнать в дитині,
Знать — вона твої
проводить роки.
Добре дати світові Людину
І Людині дати світ широкий.

Дати їй гаї в цвітінні рясту,
Сині гори, непокірні ріки...
Хто не мав дітей —
не звідав щастя,
Власну долю обікрав навіки.

ТАМАРА КОЛОМІЄЦЬ

Ярослав Ґерус

ПИСАНКА

(1)

— Кажу тобі, лиши мене!..

Голова, що прилягла до столу, ворухнулась. Кулак, що біля голови, затиснувсь.

— Ні, не залишу тебе тут!.. — прозвучало з протилежної сторони.

— Іди, Миколо ,бо готова бути біда!..

Кулак затиснувсь дужче. Чиколотки на ґудзуватих пальцях побіліли.

Той, що сидів навпроти, нахилився до того, що приліг до столу.

— Іване!.. Бійся ж Бога!.. Люди, в церкві, Богу моляться, а ти — в „барі"!.. Таж Великдень!..

Декілька хвилин мовчання. Тільки при сусідніх столиках жваві розмови, цокання чарок. Нарешті голова піднімається ,рука, що стискалась в кулак, підгортає з-над чола жмут темного волосся. З-під волосся ясні, сині очі. Дивляться кудись ,понад столи, понад людей, що при столах... Через хвилину голова втомлено спирається на долоні, очі заплющуються, і притишений голос, майже шепіт:

Уже я, Миколо, свої Великодні, всі свої свята, відсвяткував... Давно відсвяткував... У мене вже по святах... По всіх святах...

Знову мовчазна хвилина. Сині очі знову задивились кудись ,наче б десь там, поза стінами, якась далека, дуже далека далеч, відкривалась перед ними...

...Справді ,скільки він мав отих Великоднів?.. Небагато... Властиво стільки лише, що там, у своїх горах, у батьків... І ще, правда, оті два, з Аничкою... Решта ж... Бодай їх не було!.

Аничка... З любови подружились... З любови, з великого кохання... Та що з того? Коли, після вінчання, виходили з церкви, далеко, за горами ,гриміли гармати. А наступного дня вже втікали. Щоб удруге не попастись в лабети... Пізніше табори, праця... Чортівська, панщизняна праця... Прийшов на світ Юрчик. Великодні під бомбами, на чужій землі... Але разом. Якось таки святкувалось. Хоч біда, хоч часом і холодно, і голодно, але — дитина простягне рученята — і вже радісно! Вже і в будень — Великдень!..

Аж прийшов отой день!.. Жахливий день!..

Війна вже кінчалась. Якось спокійно було. Ніхто не сподівався нальоту. Аничка пішла в село, до „баверів", він, з дитиною, в бараці. Прийшов приятель. „Ходи — каже — до мене! Є горілка і сало! Хлопці привезли!"

Пішов. Отак ,на півгодини. Щоб зараз повернутись. Дитина спала. Нічого болтися. Сусіди ж за стіною.

Випили по одній, другій, третій... Закушували, розмовляли. Після третьої чарки кожен розумний, кожен усе знає: і коли війна скінчиться, і що після війни буде...

Нараз тривога. Виють сирени.

Та що там тривога, що там сирени, коли пляшка на столі... Хай інші, дурні, тікають до бомбосховищ!.. Чого ж мають тепер бомбити табір, коли ще ніколи не бомбили?..

Нараз гуркіт моторів, і зенітки: бах! бах! бах!

Ой, дитина може перелякатись! Ні, ні! Не п'є вже четвертої! Біжить до свого бараку!.. Та не встиг убігти й половини дороги ,як почалось пекло!

Чи довго тривало?.. Інші, пізніше, казали, що лише декілька хвилин... Для нього була вічність...

Отак і скінчилось... Вже буле по його Великоднях... Не було вже більше в нього ніякого свята... І життя не було...

Люди казали: „Другої дитини вам треба! Тоді й життя між вами буде!"

Але Аничка... Тільки наблизиться до неї, а вона водно гарчить: „Не важся!.. Запастив одне — не треба другого!"

Отак, з великого кохання, настало пекло!..

Шукав розради в горілці... А добрий друг-колеґа почав розважати Аничку...

Якось не помічав... Але, коли дізнався, думав, що вб'є одне й друге!.. І був би повбивав! Але люди. Оборонили.

Пішла від нього. Жила, ніби, сама. Але той ходив.

Уже нічого не казав, нічого не робив, тільки пив більше і більше... Торгував, заробляв і пив!

Аж почали набирати на виїзд. Ніби погодились... Щоб виїхати.

Нарешті виїхали. Приїхали сюди, в Ню Йорк.

Боже! Чого тут не бачили! Полиці крамниць вгинаються від усякого добра! Тільки гроші, і бери, що хочеш... Аж тепер збагнув велич гроша!.. Трохи його, правда, мав. Трохи привіз. Але що це?! Треба більше! Багато більше!..

Кинувся до роботи. Була коньюнктура. Працював на дві зміни: вдень і вночі. У будень і в свято. Щоб тільки гроші! Якнайбільше грошей! Аничка теж пішла працювати. Щоб ще більше грошей! Майже не бачились. Не було коли. Спати теж треба. Ох, як хотілось спати...

Аж знову відомість... Те саме, що було в таборі. Тільки тут уже не друг-приятель, а якийсь італієць... Великий паняґа, казали йому... В новісінькому „Крейслері" бачили їх...

Нічого не казав ,тільки не пішов раз увечорі до праці.

Вернулась перед дванадцятою. На чверть години раніше, як він звичайно приходив з роботи. Такою він ще Анички не бачив... Вона завжди і без підкрашувань була гарна. Але тоді, з тими червоними, мов пекло, губами, з підтіненими очима була, як богиня... Була хвилина, що він справді, як перед богинею хотів впасти їй до колін та благати ласк... Нараз глянув на її сукню, чудову сукню ,якої ніколи ще в неї не бачив, на браслет на руці, перстені на пальцях... Червоний туман закрив йому на хвилю очі...

Бив!.. Бив, поки прийшли сусіди і розборонили. Як колись, у таборі. Прийшов і поліцай. Тільки вже не таборовий, з опаскою на рукаві, а отакий з комірцем під шию, з ціпком у руці.

Коли повернувся з арешту, Анни вже дома не застав. Сусіди сказали, що перейшла жити на четвертий квартал.

Почалась знов нова сторінка життя. Як сидів отак уперше серед порожніх стін, побачив нараз, що гроші — ніщо!

Тікав геть з хати, щоб не бути самому. Боявся і тиші. Йшов, де люди. Де багато веселих, гомінких людей...

А коли виходив з п'янкого гамору, йшов не додому, а трохи далі: на четвертий квартал... Там ставав біля хідців, що вели до брами якогось дому і дивився на будинок ,що навпроти, трохи навскісь...

БРАТ БРАТОВІ

Допомогова діяльність ЗУАДКомітету

11-го квітня відбулася в Ню Йорку нарада Екзекутиви Злученого Українського Американського Д о п о м о гового Комітету, в якій взяли участь такі члени Екзекутиви: д-р В. Галан, д-р М. Стахів, адв. М. Пізнак, пані К. Пелешок, ред. В. Мудрий і пані П. Різник. На цій нараді обговорено і порішено такі справи:

1) Оплати морського транспорту.

На покриття коштів переїзду для аплікантів, які прибули на основі закону про переселення втікачів, в роках 1956, 1957 і 1958, ЗУАДК затягнув позичку в Міжнародньому Комітеті для переселенців на суму чверть мільйона долярів. Дотепер апліканти сплатили коло 110.000 так, що залишається ще задовження коло 140,000 дол. Між довжниками є люди, які є спроможні сплачувати задовження і повинні цей свій обов'язок якнайскоріше виконати. ЗУАДК дає змогу сплачувати задовження місячними ратами. Екзекутива звертається з закликом до всіх довжників негайно розрахуватися з задовження, чи то повною сплатою довгу, чи теж місячними ратами, і перестерігає, що у випадку неоправданої затримки сплати задовження мусітиме звернутись до ріщучих заходів. Несолідність у сплаті задовження не дає змоги ЗУАДКомітетові вив'язатись з цього фінансового зобов'язання перед Міжнароднім Комітетом, підриває добре ім'я ЗУАДКомітету і утруднює приїзд нових аплікантів, які теж бажають користати із позичок на оплачення коштів переїзду. Всі вплати на кошти переселення проситься пересилати поштою на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Box 1661, Phila 5, Pa., USA

2) Допомога

Екзекутива порішила переслати на допомогу українським інвалідам в Німеччині суму 3,000 дол., від Суспільної Служби Комбатантів. Ухвалено теж переслати місячні дотації установам і окремим особам на суму 600 дол. Схвалено висилку допомогових пакетів у Польщу скількістю 37 вартости 430 дол.

Видатковано на допомогу в квітні понад 4,000 долярів. Цьогорічна збірка Коляди дала малі висліди, і тому допомогова діяльність ЗУАДКомітету утруднена. Екзекутива звертається до тих організацій і збірщиків, які ще не повернули списків, зробити це якнайскоріше.

3) Писанка

Згідно з домовленням з Українським Конґресовим Комітом збірки Коляди і Писанки призначені на допомоговохаритативну діяльність. Екзекутива постановила перевести збірку Писанки під час цьогорічних Великодніх Свят. В цій цілі розіслано збіркові листи організаціям — членам ЗУАДКомітету з проханням перевести збірки Писанки в окремих громадах. Традиційним звичаєм спомагаючі члени ЗУАДКомітету дістануть святочні привітання від ЗУАДКомітету з проханням про писанку. Екзекутива звертається з проханням до всіх громадян включитися в акцію збірки Писанки, яка повністю призначається на допомогу, головно українцям в Польщі. Пожертви просимо слати на вище подану адресу, чи теж складати їх на листи збірщикам.

4) Реорганізація

Екзекутива п о с т а новила перевести повну реорганізацію праці ЗУАДКомітету відповідно до нових завдань. ЗУАДК — це установа, яка має міжнародні зв'язки, може вести леґальну допомогову і переселенчу акцію і саме тому вона потрібна українській громаді. Цього року 20 червня припадає 15-річчя нашої установи. За цих 15 років праці ЗУАДК не лише дав велику допомогу десяткам тисяч втікачів - еміґрантів, але переселив до ЗДА понад 50,000 українців, охоронив українців перед репатріяцією і вибоpов для українських втікачів всі права еміґранта. ЗУАДК це справжня консулярна служба українців і завдяки власним фондам може вести вповні незалежну діяльність. Здобутки праці ЗУАДКомітету українська громада повинна затримати, бо вони є добром усієї громади. Своєю підтримкою, своєю співпрацею і фінансовою допомогою наша громада повинна дати доказ, що вона оцінює працю ЗУАДКомітету і бажає її продовження.

Знагоди Воскресення Екзекутива пересилає всім добродіям, членам і співпрацівникам ЗУАДКомітету традиційні привітання

Христос Воскрес!

Злучений Український Американськи Допомоговий Комітет

З КОГО ПРОФЕСОР СМІЄТЬСЯ?

(Закінчення зі стор. 2)

ЗДА наприкінці другої світової війни — але самі ЗДА сторпедували його добрі інтенції, відмовившись дати шестибільйонову позичку на відбудову Совєтського Союзу" . . . І що є „абсолютно певним", що Сталін найщиріше хотів наладнати післявоєнну співпрацю поміж цими двома державами, що знав про це добре Рузвелт та його дорадники, „але до цього не дійшло . . ."

Проф. Вільямс ставить у своїй публікації п'ять точок-вимог для майбутньої дипломатичної акції нашої країни: 1. Осягнути „модус вівенді" з комуністичним світом, договоритися з червоним Китаєм і дати йому місце в Раді Безпеки ОН. 2. Всю майбутню закордонну допомогу нашої держави вести лише через відповідні агенції ОН . . . 3. Зредукувати зброєння ЗДА, у зв'язку із занеханням „шкідливої" для них політики „відкритих дверей". 4. Перевести духову зміну американського суспільства, переключити його ідеологію на „нові шляхи" міжнародного реалізму. 5. Дати вільну руку іншим народам світу творити своє н а ц іонально-державне життя по своїй уподобі — чинити в себе революції, змінювати устрій тощо.

Критичного й терпеливого читача цієї книжки, пише один американський рецензент, дивує необ'єктивність автора, яка межує із затратою здорового глузду: лише Захід має, повинен і мусить „поступатись" комуністичному Сходові, а не в якому разі — навпаки. Автор не домагається жадних політичних чи ідеологічних поступок від СССР, а від демократичного світу жадає не якогось угодівства (в стилі Джорджа Кеннана — С. Т.), а таки повної капітуляції. ЗДА, на думку автора, мають занехаяти свої пляни щодо „світового імперіялізму", але про світовий комунізм та його нахабну, криваву експансію, як наприклад, востаннє в Тибеті, ані словечка в цій публікації американського нібито історика.

Обкладинку цієї, на нашу думку, вкрай шкідливої духом книжки — крикрашає світлина її автора. Вона символічна і в деякій мірі „рецензує" книжку: професор сміється від вуха до вуха. З кого він сміється на обгортці своєї публікації? Чи не з усіх тих читачів, які йому повірять?

С. Т.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, з тим самим і співвласниками 22-мільйонового майна організації!

КОМУНІКАТ ОМУА

Жюрі шостої загальної мистецької виставки Об'єднання Мистців Українців в Америці, в складі: проф. Дам'ян Горняткевич, голова, Антін Малюца, секретар. Петро Мегик і Сергій Литвиненко — члени, дня 11 квітня 1959 р. розглянуло 129 надісланих праць сорок трьох мистців, членів і не членів Об'єднання, прийнявши на виставу 97 праць сорока мистців, з чого 83 малярських, 9 скульптур, 5 графічних. Рішення жюрі проходили кваліфікованою більшістю голосів. Виставку відкриють 10 травня ц. р. в Літературно - мистецькому Клюбі в Ню Йорку.

СПРАВЛЕННЯ

В повідомленні про річні збори Відділу УККА в Гартфорді, Конн., надрукованому у „Свободі" з 15 квітня ц. р., прізвище нового голови Відділу має бути д-р Володимир Гудз, а не Гузар.

З наших буднів

З НОГАМИ НА ХМАРАХ

Цього фейлетона я мусів би почати, як пише Гриць Зозуля, з „подзенькованя" двом моїм сердечним приятелям — Екові і Бабаєві, який в приватному житті називається Д у ф т а - Н и жанківський, а з професії є песиміст навесело. Отож Дуфті дякую за те, що увіковічнив мене в своїй чудесній книжці „Бабай", а достойному Екові, що намалював мою особу в сплячому стані, з руками на животику, а з ногами — у хмарах . . .

Гей-гей, дорогий Бабаю, колись, в часах н а ш о ї львівської весни, то ми були такі легкі, як нинішні американські джети, і на крилах мрій злітали високо понад хмари, і понад всі стратосфери, і, здавалося, немає меж і ніколи кінця не буде нашому шаленому буянню!

Та пройшли літа — і облетіло пір'ячко з наших крил, а поетичному Пеґасові життя обтяло хвіст . . . За те благословенна ця земля обдарувала нас поважною кількістю фунтів, що притискають наші тілеса до вигідних фотелів та інших „поргів". А буяння в хмарах хіба ще деколи присниться нам у „зелених снах", яким Ти присвятив свої вірші — „іронічні і комічні", а насправді — такі трагічні.

Тобі, Друже, залишилось споглядання в криницю потоплених мрій, мені — затишшя самотности, що смакує, мов квасні родзинки... Але є в цьому „велика закономірність", як залюбки пишуть вчені книжники: бо нам на зміну прийшли інші, молодші вар'яти, що злітають попід хмари і поза хмари, і в цьому буянні побивають всі старокрайові рекорди!

В плеяді нових „попідхмарників" особливе місце займає пані Ірина Шуварська з її першою книжечкою „Співуче світло". Це рід такої етиричної поезії, яка, здається, вся вісить у хмарах, поміж небом і землею . . . Але — стоп! — чую, що я в тому місці займаюся не своїм бизнесом і відбираю хліб В. Барці, бо, на мою скромну гадку, тільки він, блаженний Василь, може належно оцінити твір пані Шуварської.

На початку книжки подана з а м і т к а: „Видання уможливили М. і С. Чорні". З інших джерел знаємо, що, наприклад, в и д а н н я нюйоркської Групи Молодих Поетів „Нові поезії фінансував знаний меценат, д-р Микола Кузьмович з Вабилону. І цей радісний факт підносить на дусі і нас, прозаїків! Бо коли знайшлися фантасти, які пішли на таке рисковне підприємство, як фінансування збірок поезій, ну, то може хтось змилується і над прозою? . . Меценатам раді.

А коли ми вже при поетах і письменниках, то треба згадати добрим словом і співаків, зокрема пару дорогих гостей з далекої Бразилії — п-ні Ію і Любомира Мацюків, які якраз сьогодні, в суботу 18-го квітня, виступатимуть з концертом у шкільній авдиторії при евню „Б".

І так само сьогодні вирушає на підбій Америки, починаючи з рідної Филадельфії, наш нюйоркський соловій, Юрко Богачевський. Привітайте ж його Вшановні американські українці, так тепло й сердечно, як сердечно вітав його Ню Йорк у минулу неділю. Красний був концерт, ну, і красний же леґінь! Аби нам такі хлопці та на камені родились!

Ікер

● **До шпиталю Белвю** в Ню Йорку явилися чотири клявни з цирку Барнум і Бейлі, щоб розвеселити пацієнтів. Дивлячись на їх штукарство, 3.000 пацієнтів сміялись. Не дала себе розсмішити тільки 6-річна пацієнтка Джови Стесс. „Вони можуть розсмішити кого завгодно але не мене" — сказала маленька Джови і . . . засміялась.

● У Буазі, Айдаго, оскаржують двох жінок, які за 500 долярів погодилися „вийти заміж" за баскійських вівчарів, що перебувають на тимчасовій праці в ЗДА. „Заміжжям" вони мали уможливити цим баскам стати громадянами цієї країни. Усіх „новоженців" заарештовано за надужиття іміґраційними законами.

Передбачають потепління у східніх стейтах

Вашингтон. — Федеральне бюро погоди передбачає потепління у східніх стейтах в місяці, який кінчається 15-го травня. В цьому місяці звичайно буває така пересічна температура в 4-ох головніших містах ЗДА: Ню Йорк — 55,5; Шикаґо — 53,7; Денвер — 52,3 і Сан Франсіско — 55,1. У всіх східніх стейтах (від Мишиґену до Джорджії і Флориди на схід) буде температура вища від нормальної, а холодніше від нормальної температури буде тільки в стейтах Колорадо, Кензас і Оклагома. У всіх центральних і західніх стейтах має бути температура трохи нижча від нормальної. У східніх стейтах передбачені нормальні атмосферичні опади, а в центральних районах більші від нормальних.

Кожний свідомий українець і кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в четвер, 16-го квітня 1959 року упокоївся в Бозі Наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО

ІЛЛЯ ГУЗАР

проживши 74 р. Покійний походив зі Стрілич Старих, Бібрецького повіту, Західня Україна.

Парастас буде відправлений в суботу, 18-го квітня 1959 р. в пох. заведенні П. Яреми о годині 8-ій вечора.

Похорон в понеділок о год. 9:20 з похоронного заведення до церкви св. Юра при 7-ій вул. в Ню Йорку.

Тяжким горем прибиті:

Дружина ТЕКЛЯ
Сини: МИХАЙЛО, ОМЕЛЯН, ВАСИЛЬ
Донька ОЛЬГА КУРИЛО
Внуки: МИХАЙЛО, ВАСИЛЬ, ВАСИЛЬКО, МИХАЙЛИНА, ОЛЕНА
Невістки: ФРАНКА і АННА

✝

Ділимося із українським громадянством сумною вісткою, що в дні 14. квітня 1959 р. з волі Всевишнього відійшов від нас Найдорожчий Муж, Батько й Вуйко, карний член українського суспільства

бл. п.

СЕМЕН АЛЕКСАНДРУК

був. Січовий Стрілець, б. старшина УГА, Директор Союзів Кооператив в Снятині, Дрогобичі, Стрию і Турці, б. голова „Сокола" в Снятині, б. член усіх українських організацій в Краю.

Парастас за душу Покійного буде відправлений в п'ятницю, дня 17 квітня ц. р. о год. 8. вечора в похоронному заведенні п. Стефанії Кредевсор при 25-ій і Брави у Филаделфії.

Похорони почнуться в суботу 18. квітня о год 9. рано Службою Божою в церкві о. Николая при 24-ій і Поплар, звідки тіло Покійного буде перевезене і похоронене на цвинтарі Св. Марії на Факсчейзі.

До участи в похоронних обрядах, усіх рідних і знайомих запрошують

Горем прибиті:

ОСИПА — дружина, МАРІЯ ВІРА — донька,
о. АЛЕКСАНДЕР УЛИЦЬКИЙ — вуйко,
РЕҐІНА і ІВАСЬ ДЗЮБАНЮКИ — сестрінки

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

ділиться з громадянством сумною вісткою, що 9. квітня 1959 р. помер в Мюнхені

✝

ПРОФ. Д-Р ФІЛ. І Д-Р ТЕОЛ.

ГАНС КОХ

дійсний член НТШ, останньо директор Східньо-европейського Інституту в Мюнхені.

З Покійним зійшла у могилу людина, яка активно — як сотник УГА 1918-19 років — сприяла українським визвольним змаганням, а й пізніше все життя стояла близько до українських справ та не мало причинилась до знайомлення німецького культурного світу як з українською проблемою так і з українською культурою. — В. П. П.

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED FEMALE ●

OPERATORS
Single Needle & Merrow
Experience. 5 days. Good pay.
Steady employment. Apply
43-82 Vernon Blvd., L. I. City
RA 9-4203

NURSES — R. N.
Delivery Room & Operating Room
Also L.P.N'S. General Duty Staff
All shifts open.
Good salaries plus differential
for evening & nights.
Good presonnel policies.
Wire, write or call
DIRECTOR OF NURSES
Bay Ridge Hospital
Brooklyn, N. Y. TE 9-1313

X-RAY TECHNICIAN
Some Lab. Experience. Part time.
Nights also.
Receptionist. Light typing & Sten.
Switch board exp. prefferred for
part time. Interviews 9:30—11:30
Saturday.
1815 White Plains Rd., Bronx
TY 2-0403

OPERATORS
WANTED AT ONCE
Experienced on custom shirts. No
section work. Steady work & Good
salaries. Apply
K. WRAGGE
48 W. 46th St., N. Y. C.
JU 2-4662

LABORATORY TECHNICIANS
Nights. Experienced Only.
Salary open.
Good Personnel Policies
Full Time, Steady Position.
Wire, write, call, or apply
Pathologist Dr. Meyers.
DOCTOR'S HOSPITAL
320 W. Merrick, Freeport, L. I.
call Freeport 8-8500

NURSES — R. N. & L. P. N.
TOP PAY
Afternoons. Good Personnel
Policies.
Apply
34 W. 74th Street
SU 7-3060

ENVELOPE OPERATORS
Experience necessary
for Plunger Machines.
Union shop.
All Company Benefits
Salary open. Bronx Area
Call: Mr. Marsala
AL 5-0186 Call Before 6. P. M.

NURSES —
LIC. P. N. or R. N.
For relief work. Must have amiable disposition and good references. Live in — optional. Good personnel policies and steady.
WOODMERE NURSING HOME
FR 4-3105 — 9768

DIETITIAN,
A. D. A. Executive.
Active Manager.
Charge incoming.
Dist foods. Help. References.
HOSPITAL
ST 3-4200

OPPORTUNITY for REGISTERED NURSES
Nurses, Reg. — Immed. openings in mod. 300-bed gen. hosp. Starting salary $ 280 mo. with regular increase. 40 hr. week. Diff. for aft. & night duty. Liberal personnel policies. Priv. rooms avail. in nurses res. Wire, call or write Director of nurses
Miss Ruth Curry
WILMINGTON GENERAL HOSPITAL
Wilmington, Delaware
OLympia 6-2551

R. N'S
Shifts 11 to 7 and 3 to 11
Top pay. Liberal benefits.
Good personnel policies.
Wire, write, call, or apply
Director of Nurses Mrs. Miner
WHITESTONE HOSPITAL
10-01 166th Street
Whitestone
FL 8-2200

ШАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС!
BUY U. S. SAVINGS BONDS!

Жиди вірять в упадок Нассера

Ню Йорк. — Президент З'єдиненої Арабської Республіки Гамаль Абдель Нассер зазнає остаточної невдачі у свому змаганні до „централізованого верховодства" на Середньому Сході — твердив Абба Ебан, який після 11-х роках перебування в Америці на становищі амбасадора Ізраїлю у Вашингтоні і при Об'єднаних Націях, вертається до Ізраїлю, щоб активізувати себе на терені місцевої політики. За часописними твердженнями, Абба Ебан є найповажнішим кандидатом на становище прем'єра Ізраїлю після теперішнього старенького прем'єра Бен Ґуріона. На бенкеті в готелі Рузвелт, що його видано в його честь, він виголосив промову із з'ясуванням ситуації на Середньому Сході. Він передбачує, що вперта політика Ізраїлю власного економічного, культурного і військового скріплювання — примусить арабських сусідів, які бойкотують Ізраїль, ступнево і повільно визнавати існуючий дійсний стан. Абба Ебан твердить, що бойкот Ізраїлю закінчиться в другій половині найближчого десятиріччя. Він переконаний, що Нассер стрічатиме в самому арабському світі щораз сильніший спротив його методам та його верховодницько-еґоцентричним амбіціям. На тому бенкеті, на якому промовляла м. ін. пані Елінор Рузвелт, оприлюднено вислід збірки на Ізраїль серед жидів в Ню Йорку за перших 4 місяців цього року: 12 мільйонів долярів.

● **Управа Тибетського Мистецького Центру на Стетен Айленді під Ню Йорком вислала через виконного державного секретаря Крістіяна А. Гертера запрошення Далай Лямі в Індії щоб прибув на оглядини цієї святині-Музею і при цій нагоді виступив в Об'єднаних Націях**

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED FEMALE ●

BOOKKEEPERS (3)
Experienced Burroughs Operator
5 day week.
Salary commensurate with ability.
Apply
CENTRAL BANK & TRUST CO.
Great Neck, L. I.
or call: HUnter 2-7000
Ask for Mr. G. Worthington

NURSES — RN'S — LPN'S
Afternoon & Midnight Shifts.
Per Diem or Staff. Also Nurse
Aides, all shifts. Modern nursing
home in Parkchester Area.
Phone: TY 2-6600

● Help Wanted Male-Female ●

Bank Tellers
female — male, experienced,
modern airconditioned Bank,
benefits.
Call Mr. G. Worthington
CENTRAL BANK & TRUST CO.,
Great Neck, L. I.
HUnter 2-7000

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

KNITTERS—YOUNG MEN
Experienced on Circular Links and
Links Machines. Steady employment. Sallary open. Apply
After 10 A. M.
Rudolph Knitting Mills Inc.
70 Wyckoff Ave.
Richwood, Brooklyn
1/2 Block De Kalb Sta. 14 St.
Canarsie Line

WHITEHOUSE PRODUCTS, Inc.
in Brooklyn
Has openings for
Campbell Machine Operators &
Puritan Machine Operators.
Familiar with leather work. 5 day
week. Union. Salaries depending
on experience and ability. Steady.
Apply
360 Furman St. (near Boro Hall)
Interviews 9-12 A.M.

ДОГЛЯДАЧ
при чищенні вікон.
15-25 Whitehall Street
NYC, Room 210
betw. 3-5 P.M.
Праця від 6 рано — 3 по пол.
Потрібно дозволу на їзду автом

PAPER SHEETERS
Must be experienced.
Steady work. Good salary.
Vacations. Company benefits.
Apply
LACHMAN — NOVASEL
PAPER CORP.
109 Greene Street, N. Y.
WO 6-3760 for appointment.

● РІЗНЕ ●

PARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Tel.: GR 3-3550
Найновіший КАТАЛОГ
ПЛАТІВОК — ДАРОМ.

Пощо тратити час на *писання адрес?*
ПЕЧАТКИ
різного рода в різних мовах
— виробляє —
ROMAN IWANYCKYJ
1726 Park View Avenue
Bronx 61, N. Y.
Тел.: пізно веч.: SY 2-9437
ПЕЧАТКА: 3 лінії у 2-ох інчах — $1.60.
Висилаємо поштою!

● РОЗШУКИ ●

Пошукую односельчан
села ДАШКІВА,
пов. Устрики Долішні, давніше
Сянік. Зголошуватись до:
Микола БАРИЛКЕВИЧ
37 Cole Ave.
Spring Valley, N. Y., USA

П. МИХАЙЛА СУПІМУ
пошукують Черновецькі.
Прошу писати до:
П. КЛИШ
873 N. 24th Street
Philadelphia 30, Pa.

● ДО ВИНАЙМУ ●

АСТОРІЯ
ДО ВИНАЙМУ 3-кімн. апартамент з лазничкою і душом.
Tel.: RA 8-2448
Телефонувати по 6-ій по пол.

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

Пошукую ОСОБУ,
яка позичить мені
від 5-10.000 дол. на 1 рік
за 6% інт. на купівлю 28
родинного будинку в добрій
секції в Бруклині.
Тел.: PR 8-6221

● REAL ESTATE ●

ДОМИ на ПРОДАЖ
2-РОД. (11 кімнат) з овоч. садом і ґаражем вище ботанічного парку за $19.500.
2-РОД. з садом і ґаражем, з великою ґросернею, яка дає добрий дохід, за $23.500.
16-РОД. дім на 182 вул. біля Бродвею, біля $2.000 чистого прибутку за $50.000, готівки $14,000.
В SARATOGA SPRINGS (курорт) продається дім пансіон з 2 акр. саду за $23,000, готівки $15,000.
Є інші доми до продажу які дають більше 15% чистого прибутку на вкладений капітал.
DRUJBA REALTY CORP.
3450 Broadway, N. Y. C.
AU 1-0194

DELAWARE — MARYLAND ФАРМИ,
посілості, звернені до моря
Поміркованi ціни.
Низькі податки.
GEO. P. SCHREPPLER REALTY
7 West Main Street
Middletown, Delaware

KARS
Добре відома серед української публіки
ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
і РАДІО — ТЕЛЕТЕХНІЧНИЙ — СКЛАД
218 E. 14th St., New York 3,
Телефон: GRamercy 3-5875
побіч кіна JEFFERSON між 3-ої Еве.
(Над входом великий годинник).
НЕ РЕКЛЯМОВА, АЛЕ ДІЙСНА
ПЕРЕДСВЯТОЧНА ВИПРОДАЖ
"BARGAINS"
переконайтесь самі.
Тількищо одержали з Німеччини
НОВИЙ ТРАНСПОРТ
англійських та українських машин до писання
по незвичайно низьких цінах.
Масивні медалики Матері Божої Неустаючої Помочі
кожної величини і Тризуби власної продукції,
мистецько виконані із 14 кт. золота:
$ 3.95; $ 4.95; $ 5.95
НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР — НАЙДЕШЕВШІ ЦІНИ!
ВЛАСНИЙ ІМПОРТ — ГУРТОВИЙ СКЛАД!

Брилянти	Пудернички	Грамофони
Перстені	Папіросниці	Машинки
Сиґнети	Пера —	до писання
Нашийники	Пелікан	Залізка
Браслети	Паркер	до прасування
Кульчики	і багато інших	Фільми
Медальйони	предметів	Антени
Коралі	Радія	Лямпи
Бурштини	Телевізори	Частини —
Срібло	Фотоапарати	Направи

Також хрестики, ланцюжки різних взорів.
ЮВЕЛІРНА І ГОДИННИКАРСЬКА РОБІТНЯ, РЕКОМЕНДОВАНА ФІРМОЮ OMEGA.
Досвідчені фахівці з довголітньою практикою, працюють під керівництвом власника.
Тільки фірма K A R S обслужить Вас совісно і чесно.
Наші ювелірні вироби в червонім і жовтім золоті — 14 і 18 карат.
Великий вибір імпортованих швайцарських годинників.
ПРЕДСТАВНИЦТВО ліпших фірм SCHAFFHAUSEN, OMEGA, LONGINES, TISSOT, CYMA, DOXA і т. д., до 50% дешевше. БРИЛЯНТИ найліпшого шліфу.
На складі великий вибір телевізорів: RCA, HOFFMAN, EMERSON, TRAVLER і других фірм.
Представництво — RCA і GENERAL ELECTRIC.
Ґарантія на всі товари. Представництво коротнохвилевих "Hi-Fi" німецьких радій TELEFUNKEN, GRUNDIG, BLAUPUNKT і других фірм.
Наша фірма обслуговує ювелірні склепи і приватних клієнтів по цілих ЗДА.
— ЖАДАЙТЕ КАТАЛОГІВ. —
— ВИКОНУЄМО ПОШТОВІ ЗАМОВЛЕННЯ. —
Наш магазин, майстерні і склад, займають тепер цілий дім.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються у „СВОБОДІ"!

ЛІКИ до всіх країн Европи й Азії
ЗНИЖЕНІ ЦІНИ — ЛЕТУНСЬКА ПОШТА
ҐАРАНТІЯ ДОСТАВИ

Multivitamin, 500 Tabl.	$ 4.80	Vasolastin, 12 amp.	$ 9.00
Streptomycin a 1 g., 20 gr.	$ 5.00	Taumasthman, 60 Tabl.	$ 3.20
Rimifon, 1000 Tabl. 50 mg.	$ 7.50	Digitalis, 1000 Tabl.	$ 3.20
P.A.S., 500 Tabl. 0.5 gr.	$ 3.20	Terramycin, 16 Caps. 250 mg.	$ 7.30
Serpasil, 100 Tabl. 0.25 mg.	$ 2.50	Penicillin, 100 Tabl. 50,000 units	$ 4.50
Polio Vaccine, 9 cc (3 people)	$ 11.00	Cortisone, 20 Tabl. 25 mg.	$ 6.70
Cycloserine-Seromycin 40 Caps. a 250 mg.	$ 18.00	Irgapyrin, 100 Tabl.	$ 7.80
		Largactil, 100 Tabl. 25 mg.	$ 5.60

В нас на складі всі ліки, виготовлені всюди в світі. Жадайте нашого цінника. Всі рецепти виготовляють експерти фармацевти.
Додаткові оплати: 25% USSR мито. USSR оплата лайсенсу $ 7.00, USSR оплата $2.50, летунська пошта мін. (до 2-ох фунтів) $ 4.50. Немає екстра оплати за забезпечення і ґарантію.
ЗАМОВЛЯЙТЕ ЛІКИ ВІД СПЕЦІЯЛІСТІВ.
GRAMERCY Shipping Company
Dept. S
118 East 28th Street — NEW YORK 16, New York.

Увага! Увага!
<— **НЕБУВАЛА НАГОДА** —>
Якраз тепер, ще перед сезоном, є нагода
<— придбати —>
Однородинний ДІМ
(5 кімнат, центральне огрівання, гаряча вода), в сусідстві Оселі УРСоюзу в Глен Спей, Н. Й. З кімнат дому — чудовий вид на гори Кетскил і ріку Делевар.
В тій околиці, — це добра льоката капіталу з огляду на швидкий ріст там української кольонії. Ціна дуже приступна.
Зацікавлених проситься писати на адресу:
Myron HUNCZAK — Pond Eddy, N. Y.
або телефонувати на число:
Port Jervis 5-3115 — в Нюарку: ES 1-9662

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!
3 1/4 %
РІЧНО
кредитоване, або платне 2 рази в рік.
ПОЧАВШИ 1-го СІЧНЯ 1959 р.
- Ощадності забезпечені до $ 10,000.
- Гроші, одержані до 15-го квітня 1959 р., будуть процентувати нові дивіденди, від 1-го квітня.
- Радо приймаємо нові конта, від $ 1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) PATERSON, N. J.
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

Поспішіть вислати Рідним і Друзям ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
Найбільш відповідальна фірма висилки пачок до всіх країн Европи і др.
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED by U.S.S.R.)
BROOKLYN, 1530 Bedford Ave. (cor. Lincoln Place) Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.
Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони і т. п.). Достава пачок ґарантована, підпис відборця. Всі видатки і мито оплачується у бюрах фірми. Кожна посилка ЗАВЕЗПЕЧЕНА. Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости, по уміркованих цінах.
Фірма відкрита: ЩОДЕННО, включаючи НЕДІЛІ — від 9-ої рано до 6-ої веч., в СУБОТИ — від 9-ої рано до 4-ої по пол.
Бюро в НЮ ЙОРКУ при 2-ій Еве. відкрите кожної суботи і неділі: 9 р. до 4 п. п.
Бюро в НЮАРКУ відкрите тепер в неділі — від 9-ої рано до 6-ої по пол.
НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Avenue NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	11601 Jos. Campau Ave. DETROIT 12, Mich. TOwnsend 8-0298	832 N. 7th Street PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 3-1747
651 Albany Avenue HARTFORD, Conn. CHapel 7-5164	107 S. Vermont Street LOS ANGELES, Calif. DUnkirk 5-6550	1241 N. Ashland Avenue CHICAGO 22, Ill. HUmboldt 6-2818

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

● RESTAURANT ●

GRIPSHOLM
RESTAURANT
324 East 57th Street, N. Y.
Найліпше шведське
SMORGASBORD
Перекуски — Коктейлі — Обіди
Відкрито: кожного дня.

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

ЕЛЕНВІЛ, Н. Й. ОКОЛИЦЯ.
62 кімнати, готель, 8 будинків, чудова земля, озеро, готове до провадження зараз. Повна ціна тільки $37,500. Умови.
BERGER AGENCY
Ellenville, N. Y.

ІНВЕСТУЙТЕ В КРУГОЛЬНІ
Нагода до інвестування в найбільш популярній і дуже скоро розвиненій спортовій індустрії в Америці. Модерний 36 плятформовий кругольний центр буде збудований в першоклясній околиці північного Ню Джерзі, біля великого шляху (U.S. highway). Населення околиці є велике і швидко побільшується. Дуже добрі проспекти на розріст і побільшення капіталу, включно з великим заробітком. Інфляція не має впливу на інтерес. За дальшими інформаціями пишіть:
U-BOWL
Box 112
Pompton Lakes, N. J.

● FARMS FOR SALE ●

ПРИБУТКОВА ЯЄЧНА І КУРЯЧА ФАРМА
Всі модерні будинки 33.000 sq ft. Автоматичне харчування 14,000 тепер носних курей. 120 пачок і більше тижнево. Гарний модерний парово огріваний дім, 4 апарт., один 7-кімн., два 3-кімн. і один 2-кімн. Також 2 літні катеджі для гостей. Гарних 17 акрів. Тінь і овочеві дерева. Ідеальне для великої родини або спільників.
HERZOG REALTY
250 Broadway, Monticello, N. Y.
Telephone 719.
Ціна $65,000, готівки $20,000.

КРЕМ
САМОГО ЧУДА ПРИРОДИ
Royal Jelly — 50
50 mgm
Зачинайте свою
ВЕСНЯНУ КУРАЦІЮ
вже тепер.
Спеціяльна оферта — лише в обмеженому часі.
30 денна курація:
Спеціяльна ціна — $ 4.00
Нормальна ціна — $ 5.00
90 денна курація:
Спеціяльна ціна — $ 10.00
Нормальна ціна — $ 14.00
Жадайте нашого цікавого обіжника.
INTERNATIONAL
HEALTH PRODUCTS
COMPANY
DEPT. S
118 East 28th Street
NEW YORK 16, N. Y.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY
AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні, для всіх.
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині
кличте, як в день, так
і в ночі,
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Waren Street
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Іван ВУЙКІВ
Знана
УКРАЇНСЬКА
ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення
НОВІ ФУТРА
і перемодельовує проходжені
футра по найновіших
фасонах.
Приймає футра на
ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE.
Відбір і достава на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку
даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ВИСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇН
ЕВРОПИ Й АЗІЇ
Готові пачки з ліками по неймовірно низьких цінах.

Пачка № 1 (на сухоти). **Ціна тільки** $52.80
Streptomycyna, 90x1 gr.
Rimifon, 1000 tabl. @ 50 mg.
Isoniazid, 1000 tabl. @ 50 mg.
P. A. S., 1000 tabl. @ 0.5 gr.

Пачка № 2 (Вітаміни). **Ціна тільки** $30.90
Multivitamins 1000 tabl.
Vitamin B12, 100 tabl. @ 50 mg.
Vitamin B12, 250 tabl. @ 20 mg.
Vitamin B12,50 ampl. @ 50 mg.
Vitamin B. Complex 10 amp.@1cc

В ціну **входять: летунська пересилка, мито** і всі оплати. Відборець дістане до дому пачку і не потребує нічого доплачувати. Достава около 14 днів. Гарантуємо доставу. Поквітовання з підписом відборця пересилаємо на руки надавця.
ПОРІВНЯЙТЕ наші ціни з Вашим каталогом, а побачите скільки заощаджуєте.
ВИСИЛАЄМО також до Польщі ліки, доляри і пачки PEKAO. Жадайте безплатних каталогів.
Бюро **відкрите** щоденно від 10-ої рано до 7-ої вечора. **В неділі і свята** бюро закрите.
ALMA SHIPPING COMPANY
121 St. Marks Place, New York 9, N. Y.
Телефон: GR 5-8886

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других
Користуйтесь услугами ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ І СКОРОЇ ФІРМИ
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the U.S.S.R.)
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — Tel.: CHelsea 3-2583
141 Second Avenue — NEW YORK CITY — Tel.: GR 5-7430
Відкрито: ЩОДЕННО — від 9-6; НЕДІЛЯ — від 9-4
НАШІ ВІДДІЛИ:

39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J. Tel.: MArket 2-2877	132 Franklin Avenue HARTFORD, Conn. Tel.: CHapel 6-4724 Mgr. Я. Тростянецький	332 Fillmore Avenue BUFFALO 6, N. Y. Tel.: MOhawk 2674

900 Literary Rd. CLEVELAND 13, O. Tel.: TOwer 1-1461	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. Tel.: TOwnsend 9-3980	632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel.: WAlnut 5-8878	308 W. Fourth St. BOSTON 27, Mass. Tel.: ANdrew 8-5040

По всі запити, що відносяться до висилки пакунків Вашим Рідним і Друзям, звертайтесь до наших досвідчених, ввічливих і уважливих керівників, які радо дадуть Вам всі необхідні інформації.
Наша велика фірма користується довір'ям тисячів задоволених клієнтів, ґарантує на 100% доставу кожної посилки.
Кожну посилку висилається на протязі 48 годин і приходить на місце призначення через 6-7 тижнів (летунською поштою через 7-12 днів).
В крамницях вибір першоклясних харчових продуктів, мануфактурних виробів, шкіри, хусток на голову, взуття, годинників і т. п., по дуже низьких цінах.
Жадайте нашого безплатного каталогу з точним перечисленням нових ставок мита і обслуги.
Затямте, що ми є спеціялісти у всьому, що відноситься до висилки пакунків.